

El lloc que espera

Hi ha un espai, en algun lloc del museu, que no apareix en el mapa. És al centre de tot, però sembla esquivar la vista. No té nom, ni tan sols una direcció precisa. Hi arribes sense buscar-lo, seguint una intuïció estranya. Primer, el murmurí dels passos sobre el terra fred.

Després, un gronxar de veus que es perden a l'atri. I, finalment, un silenci nou, diferent de qualsevol altre. Un silenci que no et demana quietud, sinó que t'ofereix una pausa.

Quan hi arribes, notes que l'espai no és un quadrat perfecte, ni un rectangle llarg. Els seus límits s'ondulen, com si s'haguessin adaptat a algun vent que només coneix l'interior. La llum és suau, filtrada per cortines invisibles que canvien amb el pas de les hores. Els colors són de sorra i d'aire, i les superfícies suaus, aspres i càlides.

El terra, al principi, sembla estrany sota els peus. No és dur ni fred, però tampoc tou com un matalàs.

Caminant-hi, descobreixes que cada pas revela una textura nova: un tros que cedeix una mica, un altre que es manté ferm.

Al costat d'una paret hi ha una muntanyeta de pufs de diferent mides, amuntegats com núvols a punt d'escampar-se. Hi ha superfícies llises que conviden a asseure's i formes estranyes, a mig camí entre una pedra polida i una butaca. Al centre,

una llar de foc que atrau cossos al seu voltant, i un radiocasset que vibra com si respirés al mateix ritme que les flames. A les parets no hi ha quadres, ni pantalles. Però, si les observes de prop, hi veuràs petites marques: un nom escrit a mà amb guix, un dibuix, un poema deixat a mitges.

Els cossos que hi aconsegueixen arribar es deixen caure a terra, recolzats contra una paret baixa, amb el cap arrepenjant enrere com si s'adormissin. Altres treuen un llibre de la motxilla i s'asseuen en un racó. Hi ha qui s'estira, deixant que el cos adopti posicions absurdes, impossibles de sostenir en qualsevol altre lloc.

I després hi ha els que corren, salten, juguen a perseguir-se. Algunes veus diuen que és com una cova, amb racons foscos on pots amagar-te... o, fins i tot, desaparèixer. No hi ha una única manera d'estar-hi.

Hi ha dies que l'espai està ple: grups que conversen mentre fan un pícnic, un cercle format espontàniament al voltant d'un instrument, una veu que comença a cantar. Dues, quatre, sis i set cames que s'aixequen per ballar. Altres dies, l'espai sembla desert.

Però si t'hi quedes una estona, descobreixes que no ho està mai del tot. En un racó, una mànega deixa córrer un fil d'aigua cap a una petita bassa. Al costat, algú hi ha submergit els dits i dibuixa cercles a la superfície. L'aigua reflecteix el sostre ple de formes mòbils. Un parell s'amaguen sota una rampa, on les ombres es tornen grutes misterioses. Una persona entra, s'asseu, tanca els ulls. Una altra camina lentament, amb les mans a les butxaques.

El lloc també escolta. Les seves formes canvien amb el temps. La llum, els colors, les superfícies es modifiquen subtilment. Hi ha racons foscos i espais amplis on la llum natural s'escampa. De tant en tant, l'espai es transforma en un terreny de joc, amb un escenari que apareix del no-res per acollir un espectacle inesperat.

Altres dies, s'hi alcen superfícies viscloses tan volàtils que només s'hi enfonsen els somiadors. És un lloc que no intenta ser-ho tot alhora, sinó que es desplega com un mapa en què cada indret té una funció que ningú mai ha decidit del tot.

De tant en tant, una persona nova arriba. Potser ho fa per casualitat, creuant el museu en direcció a una altra sala, o potser ha sentit parlar d'aquest espai en murmuris: un lloc que no és ni obra, ni sala, ni passadís. Quan entra, l'espai no li pregunta res. No li diu què ha de fer, ni com ha d'estar. I en aquest silenci, l'absència d'expectatives, comença a passar alguna cosa. Una mà acariciant una textura rugosa, una esquena recolzada contra una superfície sorprenentment suau. Alguns visitants han descrit el lloc com un pati, una plaça, un jardí.

Però cap paraula sembla encertada del tot. Diuen que és un lloc que no sembla fet per un arquitecte, ni per un mestre, ni per un comissari.

Algú deixa un llibre damunt una taula. Un altre hi col·loca un petit gerro amb flors. L'endemà, algú seu al mateix lloc i troba una inspiració inesperada.

Hi ha qui diu que aquest lloc no existeix. Potser només són històries, fragments d'una imaginació compartida, una mena de mite dins del museu. Però tu saps que no és així. L'has vist. Hi has estat. No recordes exactament com hi vas arribar, només que alguna cosa et va guiar fins allà: un murmurí, una llum, un instant d'absència que et va atreure a la força.

És un lloc que espera, que no es busca, que es troba. No és refugi perquè ho vulgui ser, sinó perquè ho necessita qui hi arriba. I quan el deixes enrere, no et pots emportar res. No hi ha records nítids ni fotografies possibles, només una sensació que s'escampa: per un moment, tot era suficient.

Quan surts, el museu recupera la seva forma. Les sales es repeteixen, els passos s'afanyen, els vidres reflecteixen el mateix cel de sempre. Però alguna cosa ha canviat. Potser no era el lloc qui esperava. Potser, sense saber-ho, eres tu qui desitjaves trobar-lo.

CONTINUARÀ...

El conte basat en les veus, els anècdotes i els detalls de diverses persones vinculades al MACBA: Yolanda Jellis, Isaac Sanjuan i Ricardo Pérez-Hita (Departament d'Educació); Montse Cano (Atenció a usuaris); Itxaso Corral (artista); Carme Espinosa (Departament de Públic); Alberto Santos (Departament de Serveis Generals); Gala León, Gon Borrego i Martí Valero (Atenció al Públic); Alicia Escobedo (Departament de Programes Públics); Zaida Trallero (Departament d'Exposicions); Nuria Oliver (Departament d'Arquitectura); Andrei Borou, Lohanne Britanny, Patrick Ceria, Victoria Corpuz, Alhena de Leon, Maryam Maryam, Erin Mendoza, Rida Momin, Eric Palomar, Yabellia Pinto, Edita Santopá, Coco Santopá, Aminu Zirani (Les Noves del Barri) i Lara Martinez (artista); Inés Raffalli, María Bargas, Mousam Kathleen, Josep Mija, Joahanny Polanco, Elmar Yamilet, Sharlene Ruiz (Grup de Joves); Joana Coll (Educador); Amalia Martín (artista). Editores: Eva Palà, Albert Gironès i Marina Ribot Pallares.